

[Landbrugsministeren.]

der jo i dag — gavner jo ikke landbruget i situationen i dag, ikke med én eneste øre, hvad jeg tror enhver landmand vil give mig ret i. For jeg går da ud fra, at den ordning, det ærede medlem hr. H. C. Toft tænker sig, skal være frivillig. Noget andet kan jeg næsten ikke tænke mig i forbindelse med det ærede medlem hr. H. C. Toft, og skal den være frivillig, er det i alle tilfælde en langsom proces, det kan man lige så godt have for øje.

Jeg vil gerne føje til, at vi har jo en smidig jordlovgivning i dag med hensyn til nedlægning af bestående landbrug til sammenlægning med andre landbrug, der er for små. Jeg vil gerne føje til for at undgå enhver misforståelse: jeg er ikke tilhænger af, at vi nedlægger 5-6 tdr. lands brug og lægger dem ind under store gårde; hvis der overhovedet er brug for dem som tillægsjord til andre bekvemt beliggende brug, så er det en bedre landbrugsløsning, end det er at lægge dem ind til de store gårde. Det løser intet problem at lægge små ejendomme sammen med store gårde; det gør det i hvert fald ikke for de store gårde.

Og så kunne det være fristende — men det kan vi for min skyld godt vente med, til vi får jordlovsforslagene til behandling — at få oplyst, hvilke brugsstørrelser vi så skulle stille imod. For jeg har før sagt: er det sådan, at 5 tdr. land jord mere, eller 10 tdr., betyder rentabilitet i brugsstørrelse, så har alle, der har 20 tdr. land og får 10 tdr., jo rentabilitet, hvis de, der i dag har 30 tdr. land, er rentable. Sådan kan vi gå op i alle brugsstørrelser. Og så minder jeg om, at der var ikke den brugsstørrelse, selv de største medtaget, der sidste år havde en tilfredsstillende forrentningsprocent, hvad det ærede medlem selvfølgelig er helt bekendt med.

Så spurgte det ærede medlem, hvem der skulle have ejendomstilskud. Det er nemmere at sige, hvem der ikke skal. Det er dem, der har en væsentlig indtægt uden for landbruget. Det ærede medlem

hr. Anders Andersen har ret i, at det havde vi aftalt sidst, men vi kunne i den korte tid, vi da havde til rådighed, ikke finde en tilstrækkelig praktisk form. Derfor enedes de indstillende organisationer — det var landbrugsorganisationerne — med landbrugsministeriet, og det har de ret til, om en anden fordeling. Det var den sidste del, jeg altså ikke helt kunne anerkende det ærede medlems fremstilling af, for det var jo i lutter enighed, det skete, som jo i øvrigt det meste mellem landbruget og mig.

Med hensyn til landbrugets stilling inden for EFTA har regeringen jo under markedsdebatten for nylig givet udtryk for de synspunkter, vi mener bør følges, og det er da en stærk forfægtelse af landbrugets interesser inden for EFTA. Jeg forstod også på den debat, som dengang førtes, at det var der her i salen almindelig tilslutning til.

Det ærede medlem hr. Kirkegaard rejste spørgsmålet, om der ikke var mulighed for flere penge til landbrugets produktionsapparat, og blev fulgt op af det ærede medlem hr. Axel Sørensen, som ønskede flere penge til udlån til forbedring også af produktionsapparatet. Jeg må sige, at det er begrænset, når vi skal bevæge os inden for samme beløbsramme, hvor mange formål der kan tilgodeses. Jeg mente, det var rimeligt i år at begynde en omlægning fra de kontante tilskud til mere produktive foranstaltninger end kotilskud og tilskud efter ejendomsstørrelse. Men jeg anser i øvrigt landbrugets situation for sådan, at man i dag vanskeligt kan undvære de kontante tilskud, og det er min begrundelse for, at jeg nok har foretaget en nedskæring først og fremmest af tilskuddet efter kontallet. Men de er ikke afskaffet, de er overflyttet og bør overflyttes lidt efter lidt, så man får en blid overgang, så landbruget bedre kan tage det. Til syvende og sidst vil landbruget selv være mest interesseret i de foranstaltninger, der ikke virker alene i dag i form af kontanter, men i form af varige forbedringer af hele produktionsapparatet.

Jeg bemærkede, at det ærede medlem